Redacţiunea, Administraţiunea
Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciurĭ.
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 112. Braşovŭ, Vinerĭ 20 Maiu (1 Iunie.) 1888.

Braşovŭ, 19 Maiu st. v. 1888.

Se face mare sgomotŭ din pricina înarmărilorŭ Rusiei, se vorbesce multŭ de intenţiunile duşmănóse ale acestei puterĭ, foile austro-ungare şi germane nu mai înceteză cu plângerile lorŭ în contra atitudinei pressei rusescĭ, care aţîţă mereu în contra Austro-Ungariei şi a Germaniei, şi cu tóte aceste nu în raporturile Rusiei faţă cu puterile centrale aliate este a se căuta principala causă a încordatei situaţiunĭ presente, ci adevĕratulŭ periculŭ alŭ situaţiunei ilŭ constitue tristele raporturĭ dintre Germania şi Francia.

Celŭ ce observă cu atenţiune mersulŭ lucrurilorŭ se póte convinge din ce în ce mai multŭ, că politica cancelarului germanŭ urmăresce faţă cu Rusia mai multŭ scopulŭ de a-o ţine în frîu cu ajutorulŭ monarchiei austro-ungare, pe când principala acţiune a acestei politice este îndreptată în contra Franciei.

La graniţa germano-francesă se concentréză tóte firele politicei lui Bismark şi de aceea este de mare însemnătate enunciaţiunea cea mai nouă a organului lui.

Vrêndŭ sĕ motiveze mĕsurile severe ce le-a luatŭ guvernulŭ germanŭ în privinţa paşapórtelorŭ la graniţa Alsaţiei, „Norddentsche allg. Ztg.“ declară într'un important articulŭ — care se dice că l'ar fi compusŭ chiar principele Bismark — că „Germania nu doresce rĕsboiulŭ, ea voesce numai sĕ fiă mai reservată în raporturile cu Francia, aşa ca aceste sĕ nu mai fiă aşa de apropiate şi mai alesŭ Francesii sĕ nu mai pótă comunica cu Alsaţia-Lotaringia“.

Este prin urmare unŭ adevĕratŭ zidŭ chinezescŭ, ce voiescŭ sĕ'lŭ redice Germanii între împĕrăţia lorŭ şi Francia. Şi pentru ce?

Fóia bismarkiană o arată clarŭ şi limpede dicêndŭ, că „nisuinţa Germaniei nu este duşmănósă, ci numai unŭ mijlocŭ, la care e îndreptăţită din punctŭ de vedere internaţionalŭ şi care are de scopŭ a promova regermanisarea provinciilorŭ ocupate şi înstrăinarea lorŭ de Francia.“

Guvernulŭ germanŭ mărturisesce însuşĭ prin declaraţia de mai susŭ, căĭ poporaţiunea provinciilorŭ cucerite este şi astădĭ cu trupŭ şi sufletŭ pentru Francia şi că 18 anĭ de stăpânire germană n'au putut'o înstrăina nicĭ măcarŭ în parte de acéstă ţéră.

Puté-va óre Germania dobêndi, ceea ce nu i-a succesŭ până acuma, prin închiderea hermetică a graniţei despre Francia? Ne îndoimŭ tare de acésta şi nu credemŭ că în urma mĕsurilorŭ dela graniţă vorŭ înceta fricţiunile periculóse, de care vorbesce organulŭ cancelarului. De aceea anevoiă potŭ fi privite aceste mĕsurĭ ca o „garanţiă a păcii,“ din contră ele aparŭ mai multŭ ca o agravare a situaţiunei.

Se plânge gazeta bismarkiană, că Francesii prin spionagiu şi agitaţiune au voitŭ sĕ pregătéscă în Alsaţia-Lotaringia terêmulŭ pentru rĕsboiulŭ de revanşă şi că au lăţitŭ în aceste provincii sentimente anti-germane prin continue aţîţărĭ.

Dér óre sĕ vorŭ puté stêrpi prin silă sentimentele anti-germane din Alsaţia?

Viitorulŭ va dovedi, décă guvernulŭ germanŭ va reuşi a dobêndi cu sila, ceea ce nu i s'a datŭ de bună voiă şi décă de aicĭ încolo locuitorii provinciilorŭ cucerite îşĭ vorŭ îndrepta privirile mai multŭ spre Berlinŭ, decâtŭ spre Parisŭ.

Deocamdată ordinaţiunea privitóre la paspórte a produsŭ între Alsaţianĭ mare mâhnire, ei o consideră ca unŭ actŭ de violenţă, şi acésta de sigurŭ că nu va contribuì la slăbirea sentimentelorŭ lorŭ anti-germane.

Unŭ tristŭ spectaculŭ oferă adĭ lumei duşmănia neîmpăcată dintre Germanĭ şi Francesĭ. Este o ruşine pentru veaculŭ de faţă, că aceste naţiunĭ, cele mai înaintate de pe continentulŭ europénŭ, trăiescŭ într'o desbinare şi într'o ură aşa de grozavă, încâtŭ nicĭ nu mai voiescŭ sĕ comunice una cu alta.

Europa ar scăpa dintr'odată de necazurile şi de periculele ce-o apasă şi neliniştescŭ, décă Francia şi Germania şi-ar da mâna ca sĕ trăiască în pace şi bună înţelegere. Dér se vede că nu aşa a fostŭ scrisŭ în cartea ursitei şi de aceea trebue sĕ ne tememŭ că instrăinarea şi duşmănia, ce se grămădesce la hotarele Alsaţiei, va avé în curêndŭ unŭ tragicŭ stêrşitŭ.

Alegerea din Caransebeşŭ.

„Tribuna“ reproduce după oficiosulŭ *„Nemzet“* discursurile rostite de d-nii Mihailŭ *Popoviciu* şi Iónŭ *Ionaşiu* după terminarea alegerii din Caransebeşŭ.

Discursulŭ rostitŭ de d-lŭ *Mihailŭ Popoviciu* glăsuesce astfelŭ:

După-ce s'au terminatŭ în întrégа ţéră alegerile de daputatŭ, amŭ constatatŭ, că Românii n'au pututŭ reuşi decâtŭ numai cu unŭ deputatŭ alesŭ pe basa programului naţionalŭ, cu generalulŭ Traianŭ Doda. Traianŭ Doda a vĕdutŭ însĕ, că singurŭ nu póte sĕ rĕspundă aşteptărilorŭ poporului. Nu va fi în stare sĕ-i represente pe Românĭ după trecutulŭ, presentulŭ şi numĕrulŭ lorŭ; şi de aceea nu s'a presentatŭ în dieta ungară şi nicĭ a renunţatŭ la mandatulŭ sĕu, ca nu cumva în loculŭ d-sale sĕ fiă alesŭ unŭ astfelŭ de individŭ, care nu representă programulŭ stabilitŭ de dênsulŭ. Amŭ aprobatŭ cu toţii pasulŭ întreprinsŭ de iubitulŭ nostru deputatŭ şi de acestŭ multŭ preţuitŭ bărbatŭ, şi noi amŭ pecetluitŭ atâtŭ în conferenţă câtŭ şi la a doua alegere din Februarie acestŭ programŭ bine precisatŭ. Când m'aţĭ alesŭ pe mine de deputatŭ, şi eu, gândindŭ chiar astfelŭ, am făcutŭ ceea ce a făcutŭ generalulŭ nostru. Şi la acésta a treia alegere suntemŭ în solidaritate cu Doda şi amŭ puté face şi acum chiar astfelŭ, dér de astă-dată ne-amŭ hotărîtŭ, ca, depărtându-ne dela programulŭ nostru, sĕ alegemŭ unŭ astfelŭ de deputatŭ, care va lua parte la desbaterile dietei; întâiu pentru-că scopulŭ nostru l'amŭ ajunsŭ prin alegerile de pănă acum; a doua pentru-că adversarii noştri politicĭ şi cei nechemaţĭ au afirmatŭ şi au rĕspânditŭ, că noi nu suntemŭ conduşĭ de dreptate şi de echitate şi nicĭ nu intenţionămŭ revendicarea drepturilorŭ nóstre violate, ci sub masca patriotismului amŭ voitŭ sĕ dămŭ expresiune şi se propagămŭ între noi ura şi mănia nóstră tăinuită în contra naţiunii maghiare şi a patriei. Ca sĕ desminţimŭ aceste calumnii, ca sĕ dovedimŭ, că departe este de noi ura şi duşmănia, şi că îi iubimŭ pe Maghiarĭ ca pe noi înşine şi ne alipimŭ cătră patrie, — amŭ hotărîtŭ sĕ ne depărtămŭ dela programulŭ nostru şi amŭ alesŭ pe unŭ Maghiarŭ. Ludovicŭ Mocsáry e acelŭ Maghiarŭ, care atâtŭ în dieta maghiară prin graiu viu, câtŭ şi înafară prin scrisŭ, a doveditŭ sentimente frăţescĭ faţă de naţionalităţĭ şi a cerutŭ respectarea drepturilorŭ naţionalităţilorŭ garantate prin lege, consciu fiindcă numai înţelegerea durabilă cu naţionalităţile póte sĕ nască fericirea patriei. Sĕ trăiéscă Regele! Trăiéscă patria! Trăiéscă Doda! Sĕ trăiéscă alesulŭ nostru deputatŭ, Ludovicŭ Mocsary!

Dlŭ Ioanŭ Ionaşiu a rostitŭ următórea cuvêntare:

„Poporulŭ românŭ e unŭ elementŭ de ordine şi de pace, elŭ respecteză legile şi drepturile altora, dér pretinde totodată ca şi alţii sĕ-i respecteze drepturile respectându-şĭ datorinţele, pentru că de drepturĭ suntŭ legate şi datorinţe. Şi astădĭ amŭ înplinitŭ atâtŭ drepturĭ câtŭ şi datorinţe. când urmămŭ calea indicată pentru toţĭ Românii de multŭ preţuitulŭ Traianŭ Doda, alŭ cărui glasŭ l'au auditŭ toţĭ Românii, l'au auditŭ ţéra, l'a auditŭ parlamentulŭ, l'a auditŭ lumea întrégă. Acésta o dovedescŭ nenumĕratele adrese de aderenţă, care i-au venitŭ de prin tóte părţile. Voi sunteţĭ aceia, carĭ aţĭ pecetluitŭ acum a treia óră ţinuta lui Doda prin aprobarea vóstră şi prin acésta aţĭ căştigatŭ stima şi admiraţiunea tuturorŭ Românilorŭ, şi prin ţinuta vóstră neclintită a-ţĭ isbutitŭ la tóte alegerile a apĕra prin aleşii voştri drepturile Românilorŭ. Cele-ce s'au întêmplatŭ la întêia şi la a doua alegere suntŭ scrise şi sciute de tótă lumea, suntŭ scrise chiar şi în Parisŭ în limba francesă. Doda n'a luatŭ parte la desbaterile dietei, pentru că numai elŭ singurŭ a representatŭ programulŭ Românilorŭ, cu tóte că Românii făcêndŭ a cincea parte din locuitorii acestei ţĕrĭ li s'ar cuveni 70—80 de deputaţĭ după lege, şi de aceea dice d-lŭ generalŭ, că elŭ singurŭ nu póte întra în dietă. Şi e mai bine décă noi nu-lŭ trimitemŭ nicĭ pe acestŭ deputatŭ; chiar astfelŭ ar face şi Maghiarii décă n'ar isbutì nicĭ ei de câtŭ numai cu unŭ deputatŭ, care singurŭ ar fi chematŭ apoi a representa şi a apĕra drepturile şi desideratele lorŭ. Românii nu potŭ sĕ ia parte la dietă, pentru că atuncĭ l'ar desminţi pe Doda, ér acésta nicĭ unŭ Românŭ nu póte sĕ o facă. Trebue dér sĕ vĕ spunŭ, că de ce luămŭ parte la desbaterile dietei prin actualulŭ nostru deputatŭ şi de ce am alesŭ pe unŭ Maghiarŭ. Pentru noi ar fi mai bine, décă glasulŭ părintelui grăniţerilorŭ ar pătrunde nu numai între didurile dietei, ci şi în inimile deputaţilorŭ. De aceea trimitemŭ acum unŭ Maghiarŭ, ca sĕ fie unulŭ în dietă, care sĕ ne apere drepturile, care scie şi vrea sĕ ne apere. — Mocsary a fostŭ celŭ dintêiu Maghiarŭ, care a luatŭ parte la apĕrarea drepturilorŭ naţionalităţilorŭ garantate prin lege. De aceea trebue sĕ-i dovedimŭ recunoscinţa şi stima nóstră. Mĕ bucurŭ, că şi acum, ca totdéuna, ne înţelegemŭ şi tocmai acestei înţelegerĭ putemŭ sĕ-i mulţumimŭ, că am pututŭ salva onórea acestui cercŭ de cătră aceia, carĭ nechemaţĭ se amestecă în afacerile nóstre. — Fiţĭ şi mai departe ca unŭ didŭ şi atuncĭ nu vĕ veţĭ perde drepturile, nicĭ nu vi le va puté lua nimenĭ, pentru că numai dela aceia se potŭ lua drepturile, carĭ ei însişĭ le vênd; acésta lĭ-a dis'o Francisk Deák şi Maghiarilorŭ: câtă vreme nu vomŭ renunţa de bună voiă la drepturile nóstre, suntemŭ tarĭ. Nu faceţĭ dér astfelŭ, precum au făcutŭ Ovreii cu Domnulŭ nostru Isusŭ Christosŭ, carĭ nu numai că l'au vêndutŭ şi l'au spêndŭratŭ, ci l'au silitŭ sĕ-şĭ ducă şi crucea pe spatele sale. Sĕ trăiéscă Traianŭ Doda! Sĕ trăiéscă Maghiarulŭ Ludovicŭ Mocsary!“

Scrisórea senatorului Alfieri.

Dlŭ *Gromier* din Parisŭ a pledatŭ pentru formarea unei *lige a puterilorŭ mediterane* faţă cu *liga puterilorŭ centrale.* Senatorulŭ italianŭ *Alfieri*, care se bucură de mare védă în parlamentulŭ italianŭ a rĕspunsŭ d-lui Gromier prin următórea scrisóre interesantă:

„Iubite domnule Gromier! Permiteţi-mĭ sincera declaraţiune că d-vóstră, cu tótă dorinţa ce aveţĭ de a împăca pe Francia cu Italia, n'aveţĭ dreptate când presupuneţĭ că între guvernulŭ şi poporulŭ italianŭ ar domni vr'o deosebire de vederĭ, din potrivă şi unulŭ şi altulŭ se întâlnescŭ în intenţiunea d'a mănţiné starea actuală şi d'a înconjura rĕsboiulŭ.

Alianţa cu Germania este fórte populară, pe de o parte fiindcă este totdéuna lucru plăcutŭ d'a fi tovarăşulŭ celui mai tare, şi pe de alta, fiindcă marea mulţime a poporului îşĭ dice: „Germania voiesce pacea pentru ca sĕ păstreze ce a luatŭ, ér Francia doresce rĕsboiulŭ pentru ca sĕ redobândéscă ce a perdutŭ,“ o conchidere dela care nu se póte cineva sustrage.

In ce privesce cestiunea economică şi politico-comercială, poporulŭ nepriceputŭ şi plinŭ de prejudiţii este mai protecţionistŭ de câtŭ guvernulŭ, nu înţelege calea de mijlocŭ.... O propagandă însĕ trebuie sĕ pornéscă numai din motivele cele mai simple şi mai clare, comerciale şi industriale, dér nu din consideraţiunĭ etnologice şi scienţifice, dintr'o referire sentimentală la înfrăţirea rassei latine, şi din alte privinţe, de carĭ massa poporului n'are habarŭ.

Este evidentŭ că italienii, mai puţinŭ decâtŭ alţii, au dreptulŭ d'a învita pe Francia sĕ lase la o parte planulŭ redobêndirei Alsaciei şi Lorenei, dér francesii ar trebuì sĕ înceteze d'a se totŭ acăţa — ca sĕ nu dicŭ mai multŭ — de constituţiunea nóstră monarchică, de unitatea nóstră, de ocuparea definitivă şi nestrămutată a Romei, a capitalei nóstre, şi de desfiinţarea puterei lumescĭ a Papei.

Câtŭ timpŭ Francia în presă şi de la tribună va continua d'a se ocupa de aceste lucrurĭ, care suntŭ afacerĭ esclusivŭ italiane. până atuncĭ Italia, poporulŭ şi guvernulŭ, vorŭ avea o atitudine respingĕtóre şi nu vorŭ crede în sinceritatea propunerilorŭ de împăcare, care vinŭ de dincolo de Alpĭ. Satisfacţiunea unanimă, cu care Italia a salutatŭ terminarea cinstită, décă nu gloriósă a întreprinderei din Marea Roşiă, dovedeşte

câtŭ de modeste şi chibzuite suntŭ dorinţele şi scopurile ei coloniale. Acesta este adevĕrulŭ, pe care se póte clădi o politică seriósă, tóte celelalte suntŭ produse nenorocite ale fantasiei care nu potŭ da nascere decâtŭ la amare deceptiunĭ.

Sĕrbările din Bologna.

Se scie că universităţile din Iaşĭ şi Bucurescĭ vorŭ fi representate la serbările şcólei bolognese de d-nii profesorĭ Odobescu, Nicolae Ionescu şi Gr. Stefănescu.

Studenţii din Bucurescĭ trămitŭ la Bolognia pe d. A. Obreja; nu cunóscemŭ numele studentului, care va merge sĕ represinte pe studenţii din Iaşĭ.

*

La 12 Iuniu st. n., rectorulŭ, profesorii universităţei din Bologna şi deputaţiunile celorlalte universităţĭ italiane şi străine, în costumele lorŭ şi cu mare pompă, vorŭ eşi în procesiune din Ateneulŭ universitarŭ şi vorŭ merge la *Archiginnasio*, la vechia clădire a şcólei bolognese, unde în presenţa Maiestăţilorŭ Lorŭ şi ministrilorŭ Crispi, Roselli şi Brin, şi a tuturorŭ invitaţilorŭ, în curtea şcólei, după câteva cuvinte ale rectorului Capellini, profesorulŭ Giosue Carducci va rosti discursulŭ solemnŭ. Care dintre străinĭ va rĕspunde, nu scimŭ. Póte că va fi rectorulŭ Sorbonnei din Parisŭ, Gréard, séu vre-unŭ altulŭ dintre cei iluştri, căcĭ suntŭ 3000 de invitaţĭ.

Pentru imposanţa, grandórea, unicitatea spectacolului curtea clădirei va părĕ mică, dér nu se póte face altmintrelĭ pentru a se celebra centenarulŭ. Arŭ fi fostŭ unŭ monstruosŭ anacronismŭ a'lŭ sĕrbători într'altă parte, într'altŭ palatŭ, care nu ar fi pré gloriosulŭ palatŭ Galvani.

Discursulŭ lui Carducci va fi precesŭ de o *cantată* a lui Franchetti (nu alŭ nostru) făcută pe cuvintele lui Panzacchi.

*

Acésta va fi sĕrbătórea cea mare. La 11 Iuniu, cu o ḑi adecă înainte de discursulŭ solemnŭ, se va inaugura póte monumentulŭ lui Victor Emanuel, se vorŭ face presintaţiile óspeţilorŭ iluştri la primarulŭ Bolognei, se va visita esposiţiunea şi museele. Intr'o séră va fi o representaţiune de gală la teatrulŭ *Comunale*, cu opera lui Wagner *Tristan* und *Isolde*.

Va veni pe urmă banchetulŭ datŭ de ministrulŭ preşedinte Crispi profesorilorŭ şi invitaţilorŭ lorŭ şi conferirea laureelorŭ universitare ad honorem cu unŭ discursŭ alŭ lui Bosselli şi unŭ altulŭ alŭ lui Ceneri.

In fine, vorŭ începe serbările date de comitetulŭ studenţilorŭ bolognesĭ şi de primarulŭ oraşului. *Bononia gaudet*!!

*

Studenţii din Geneva, carĭ vorŭ merge la Bologna, vorŭ duce în darŭ pentru biblioteca Archiginnasiului unŭ pergamentŭ fórte frumosŭ lucratŭ unde vorŭ fi înscrişĭ Genovesii iluştri, carĭ au învĕţatŭ la universitatea din Bologna. *Bononia docet*.

(„Românulŭ“.)

SCIRILE ḐILEI.

† Iacobŭ Bologa a fostŭ născutŭ în 7 Decemvre 1817 în comuna rurală Marpodŭ, din fundulŭ regescŭ în Transilvania. Părinţii lui I. Onică Bologa şi Ioana O. Bologa născ. Bărsanŭ, au fostŭ agronomĭ liberĭ în acea comună locuită de Românĭ şi Sasĭ, care p'atuncĭ aparţinea scaunului Nocrihŭ (Leschkirch), ér acum se ţine de comitatulŭ Sibiiului. Iacobŭ Bologa a fostŭ trimisŭ la scólă în Sibiiu unde a absolvatŭ facultatea de dreptŭ, mai târḑiu câştigându-şĭ şi diploma de advocatŭ. Rĕposatulŭ a fostŭ mai întâiu protonotarŭ alŭ Consistorului gr. or. din Transilvania şi secretarŭ presidialŭ episcopescŭ, după aceea concepistŭ gubernialŭ, consiliarŭ de tribunalŭ de prima instanţă judecătoréscă şi la curtea apelativă, apoi fŭ denumitŭ de assesorŭ la tabla regiă transilvană şi protonotarŭ al ţerei, mai în urmă consiliarŭ alŭ guvernului reg. transilvanŭ, ér după aceea înaintă la postulŭ de consiliarŭ aulicŭ, şi membru alŭ supremului tribunalŭ judecătorescŭ. In 1863 fŭ distinsŭ cu gradulŭ de cavalerŭ alŭ ordinului austriacŭ coróna de ferŭ clasa III. După desfiinţarea guvernului transilvanŭ Bologa s'a retrasŭ în viéţa privată şi fŭ pensionatŭ şi de aicĭ a fostŭ activŭ ca membru alŭ congresului naţionalŭ bisericescŭ şi alŭ sinodului archidiecesanŭ gr. or., fiscalŭ séu procurorŭ alŭ consistorului metropolitanŭ gr. or., preşedinte alŭ comitetului parochiei gr. or. din Sibiiu, unde s'a aşeḑatŭ şi incetăţenitŭ după 1860; ca representante alesŭ alŭ comitatului şi alŭ cetăţii Sibiiului, precum şi alŭ fundaţiunii fericitului Gojdu; membru şi parte preşedinte, parte vice-preşedinte alŭ Associaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ, şi continuu conducĕtorŭ alŭ comitetului ei centralŭ dela anulŭ 1870 încóce, în fine ca membru fundatorŭ şi preşedinte alŭ directoriului institutului de creditŭ şi de economii „Albina,“ precum şi ca membru alŭ mai multorŭ reuniunĭ din Ardealŭ.

*
* *

Din *comitatulŭ Uniădórei* ni se raportéză următórele: „Pe vestitulŭ preşedinte al tribunalului din Deva Solyom, jidanii şi cârciumarii din Deva l'au prinsŭ vênḑêndŭ beuturĭ spirtuóse cu butelia pe ascunsŭ şi au făcutŭ unŭ scandalŭ infernalŭ la elŭ în curte sigilându-i vr'o 5 buţĭ de vinŭ şi vinarsŭ. A urmatŭ apoi o pertractare scandalósă la casa oraşului unde jidanii au compromisŭ şi pe guvernanta şi pe soţia lui S. fiindŭ că ele mĕsurau beuturile. Zarva a fostŭ mare, că jidanii suntŭ sumuţaţĭ în ascunsŭ de ómenĭ ca comitele, v.-comitele şi de alţii, carĭ vorŭ a fi fişpanĭ pecând Solyom şĭ-a scosŭ vestea prin ḑiare, că elŭ are sĕ fiă fişpanŭ. Scurtŭ unŭ scandalŭ comme il faut. Dér istoria nu se gată aicĭ. Săptămânile trecute au fostŭ unŭ comisarŭ dela Tablă, ca sĕ-lŭ stringă în curele. Mai întâiu a sigilatŭ cassa. Preşedintele turbatŭ de nĕcazŭ a alergatŭ la Pesta, — apoi a venitŭ aici fratele-sĕu şi socru-sĕu. Se vorbesce ca positivŭ, că socotelele s'au aflatŭ în cea mai mare disordine — comisarulŭ a ascultatŭ pe mulţĭ dela carĭ se aflau chitanţe şi contracte, — scurtŭ o investigaţiune desastruósă pentru elŭ. Acum Solyom îşĭ vinde vitele, vinurile şi moşia la Ciangăi. Lumea crede p'aici că-i suntŭ numĕrate ḑilele la noi. Aşadéră l'a ajunsŭ nemeeea şi pe elŭ, îi vorŭ rumpe capulŭ totŭ ómenii lui!“

*
* *

Guvernulŭ *Rusiei* procede acum totŭ mai aspru cu *expulsările Germanilorŭ*. Nu de multŭ toţĭ arêndatorii şi administratorii germanĭ din Polonia au primitŭ ordinŭ ca, în timpŭ de 6 sĕptĕmânĭ, sĕ iésă afară din ţéră. Tóte încercările respectivilorŭ d'a ocoli acestŭ ordinŭ, d. e. întrândŭ în liga de supuşĭ rusescĭ nu reuşescŭ, fiindcă guvernulŭ rusescŭ denégă orĭce naturalisare a Germanilorŭ. Acéstă mĕsură va trage după sine mare miseriă familii numeróse, prin ea, vorŭ ajunge la sapă de lemnŭ.

*
* *

Vinerĭ la 11 Maiu st. n. d. *Gaston Paris*, a presentatŭ, la *Institutŭ*, Academiei de inscripţiunĭ din Parisŭ ultima fascioulă din *„Etimologicum Magnum“* alŭ d-lui B. P. Haşdĕu, făcêndŭ acestei opere cele mai căldurióse laude şi ḑicêndŭ dreptŭ conclusiune, că până acum *nicĭ o naţiune nu posede unŭ asemenea monumentŭ*. D. B. P. Haşdĕu, fiindŭ presentŭ la acea şedinţă, mai mulţĭ membri ai Institutului au doritŭ sĕ-i facă cunoşcinţă, precum: *Renan*, *Oppert*, *D'Arbois de Jubainville*, *Barbier*, *de Maynard*, etc. etc. ér ilustrulŭ *Victor Duruy* s'a întreţinutŭ multŭ cu acéstă ocasiune cu d. Haşdĕu arătândŭ fórte multă iubire pentru România, de care îşĭ aducea aminte dintr'o călĕtoriă şi rugândŭ pe d. Haşdĕu a comunica Maiestăţii Sale Reginei marea sa admiraţiune pentru *„Carmen Sylva.“*

*
* *

Bancherulŭ din Bucurescĭ *Petru Atanasiu*, murindŭ Lunea trecută, a lăsatŭ prin testamentŭ, între alte binefacerĭ şi o sumă de 10,000 lei societăţii pentru învĕţătura poporului românŭ.

*
* *

Aspectulŭ *recoltelorŭ în România* — după cum scrie „Curierulŭ Financ. — este fórte frumosŭ şi mulţămirea este generală până acum. Prin unele locurĭ ploile au stricatŭ porumbulŭ în pămêntŭ, dér acéstă pagubă s'a reparatŭ imediatŭ prin o a doua arătură şi sĕmĕnătură, care a reuşitŭ pe deplinŭ. Plóia, ce a căḑutŭ ḑilele acestea însoţită de o grindină violentă, a causatŭ marĭ stricăciunĭ. Scirile primite până acum arată că moşiile din judeţele Dîmboviţa şi Ilfovŭ au fostŭ cele mai bântuite de acestŭ rĕu. Se ḑice că sute de hectare de sĕmĕnăturĭ au fostŭ aşa de rĕu lovite, că nu se mai cunoscŭ nicĭ urme de vegetaţiune. La Botoşanĭ, în Moldova, s'a produsŭ acelaşŭ rĕu, causândŭ marĭ pagube. In porturĭ, transacţiunile în grâurĭ şi orzurĭ suntŭ fórte numeróse. Incărcările însĕ, din causa apelorŭ marĭ, se facŭ cu o óre-care greutate. Preţurile continuă a fi bine susţinute, provocate de cererile ce se manifestă pentru prima óră din America.

*
* *

Se ḑice, că Preda *Fântânaru* individulŭ care împuşcase în ferĕstra palatului regalŭ din Bucurescĭ nu va mai fi judecatŭ de către Curtea cu juraţĭ ci va fi internatŭ la ospiciulŭ Mărcuţa, ca unulŭ despre care e constatatŭ că nu este în tóte facultăţile sale mintale.

*
* *

Cetimŭ în „L'Indépendance belge:“ Dela 1880, data la care unŭ tratatŭ de comerciu şi de navigaţiune a fostŭ încheiatŭ între Belgia şi România, étă în ce proporţii afacerile s'au desvoltatŭ: Pentru importaţia în Belgia, în 1880: 6.504, în 1881, 11.377, în 1882 19.770, în 1883 24.430, în 1884 15.440, în 1885 36.892, în 1886 31.308. Pentru exportaţia din Belgia: în 1880 3.647, în 1881 3.483, în 1882 5.184, în 1883 3.326, în 1884 2.002, în 1885 1.935, în 1886 5.405.

Dare de sémă şi mulţămită publică.

Reuniunea de cântărĭ şi musică a plugarilorŭ românĭ din Câmpenĭ, avêndŭ în vedere sporirea fondului şi ajungerea scopului precisatŭ în statutulŭ sĕu, a arangeatŭ petrecerea poporală obicĭnuită, la S-tele Pascĭ, care a avutŭ unŭ venitŭ brutŭ, incursŭ dela P. T. publicŭ din Câmpenĭ, în sumă de 103 fl. 26 cr. v. a. Din acéstă sumă jumĕtate s'a datŭ musicei reuniunei, ér cealaltă jumĕtate s'a adausŭ lângă capitalulŭ fondului reuniunei, care de presinte se urcă la suma de 177 fl. 69 cr. v. a.

Pentru sprijinire binevoitóre manifestată şi cu acéstă ocasiune din partea P. T. publicŭ din Câmpenĭ, comitetulŭ reuniunei se vede îndemnatŭ a aduce

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Poesii poporale din jurulŭ Năsĕudului.

Culese de *Andron Petri*, învĕţătorŭ în Neposŭ.

Doinele soldatului.

Nu ţĭ-a fi măicuţă jele
Cându-i vedé că oiu mere.
Num'atâta mi-i cam greu,
Până esŭ din satulŭ meu;
Décă dau în drumŭ făcutŭ,
Nicĭ înapoi nu mĕ uitŭ.
Când bătea ceasu la unu,
Eram gata ca păunu.
Când bătea ceasu la doi,
Ne iubeamŭ mândr'amêndoi.
Când bătea ceasu la trii,
Ne iubeamŭ ca doi copii.
Când bătea ceasu la patru,
Merea hiriu*) la 'mpĕratu.
Când bătea ceasu la cincĭ,
Mĕ ducŭ mândră de p'aicĭ.
Când bătea ceasu la şese
Hai mândră de mĕ petrece.
Când bătea ceasu la şepte,
Neamu mândrii mĕ petrece.
Când bătea ceasu la optŭ,
Stam de nĕcăjitŭ în locŭ.
Când bătea ceasu la nouă,
Mĕ topeamŭ ca şi o rouă.
Când bătea ceasu la ḑece,
Multŭ eu stau şi'mĭ facŭ de lege:
Pe care cărare-aşŭ merge.
Eu gândeamŭ din mintea mea,
Vĕḑŭ pe mândra cum plângea;
Copiliţa cea frumósă
Pentru min'supărăciósă.
Ea sărea la braţulŭ meu,
Vĕrsa lacremĭ totŭ părĕu,
Şi din graiu aşa grăia:
Intórnă bade, nu te duce,
Că te-a bate sfânta cruce,
Pe cum şi tatălŭ celŭ sfântŭ,
Că mĕ laşĭ aci plângêndŭ.
Plângeţĭ ochĭ şi voi jeliţĭ,
Că de-acum vĕ despărţiţĭ:
D'unŭ omŭ dragŭ care-lŭ iubiţĭ;
La voi ochĭ vĕ dau de vină,
C'aţĭ iubitŭ ţéră streină.
Oh! inima'mĭ dă dreptate
C'o iubitŭ unŭ dorŭ departe.
— Nu fi mândră supĕrată,
Păn'ce n'omŭ fi la olaltă;
Adă mâna şi mĕ értă,
Póte ţ'amŭ greşitŭ vr'odată.
— Oh! băḑiţă bădişorŭ,
Nu mai potŭ de alŭ tĕu dorŭ,
Mare-o fostŭ sĕptĕmâna,
N'amŭ putută da noi mâna.
— Nu fi mândră supărată,
Păn'ce n'omŭ fi laolaltă,
Căcĭ, ia, cum îi viéţa nóstră,
Ea sclipesce ca ş'o ghiaţă:
Când sórele rĕsărea
Ghiaţa tótă se topea.
Nu fi mândră supĕrată
Ér vomŭ fi noi la olaltă,

*
* *

Haida lele sĕ jucămŭ,
Că de mânĭ nu ne vedemŭ,
Noi la taberă plecămŭ.
Spune-mĭ bade mie, ḑĕu,
Pleacă şi drăguţu meu?
— Nu sciu pleacă, orĭ nu pleacă,
Ochii 'n lacrimĭ ţi-se-'neacă,
Aşteaptă mândră vre-o trei ḑile,
Ca veni valosŭ*) la tine.
Vr'o trei ḑile au trecutŭ,
Şi valosŭ că i-a venitŭ.
Noi în taber'amŭ pornitŭ
Doi cu doi nu ne-amŭ 'ntâlnitŭ.
Unde ne-amŭ împreunatŭ,
Grea óste s'a redicatŭ
Dela franţosŭ împĕratŭ,
Pe bătae înfocatŭ.
Noi amŭ statŭ şĭ-amŭ ţinutŭ sfatŭ,
Grópe 'n pămêntŭ amŭ săpatŭ,
Şi acolo ne-amŭ băgatŭ.
Totŭ trecea pe lângă noi
Câte unulŭ câte doi.
Trecŭ posta din Tiha**)
Cu iştanţĭ***) dela mândra.
Déră noi amŭ cuvêntatŭ:
Incétă-ţĭ posta, murgŭ,
Căcĭ ţĭ-sa sfĕrşĭ drumu.
Spune postă-adevĕratŭ
Rĕndulŭ dela căsuţă,
Şi dorulŭ dela drăguţă!
Ea a prinsŭ a vorovi:
— Drăguţa s'a măritatŭ,
Gândind că eşti împuşcatŭ.
Elŭ aşa a cuvêntatŭ:
— Te du postă pe la satŭ,
Spune-i ei adevĕratŭ,
Eu de sabiă nu-sŭ tăiatŭ,
Nicĭ de plumbŭ nu-sŭ sgăriatŭ,
Nicĭ de dênsa mângăiatŭ.
Spune ei, ca sĕ se ducă
Unde-i apa scufundósă
Sĕ se 'nece sănĕtósă,
Sĕ se bage afundiorŭ
Décă n'a pututŭ de dorŭ.

Satiră.

Haida fĕrtate la raiu,
De ţĭ-ai uritŭ alŭ tĕu traiu.
Haida, hai, nu te lenĭ
C'acolo bine ţĭ-a fi,
Hrană bună vei mânca,
Baremĭ că greu nu-i lucra,
De vei pofti beutură
Îţĭ vorŭ da fără mĕsură.
Că cură vinu prin raiu,
Mai multŭ decâtŭ la Tocaiu.
Haida, hai, nu te lenĭ
Că la raiu bine ţĭ-a fi.
Că plăcinta face-se,
Vinu dulce stórce-se.
Orĭ ce mâncare de postŭ
Nicĭ a fi, nicĭ a mai fostŭ.

*) hiriu, hir=veste, scire.

*) respunsŭ=válasz.
**) Borgo Tiha, o comună pe valea Bârgăului.
***) iştanţĭ=rugărĭ.

și pe acéstă cale mulțumita s'a tuturorŭ acelorŭ P. T. Domnĭ, carĭ n'au pregetat a'șĭ da concursulŭ materialŭ reuniunei nóstre pentru ajungerea scopului ce-lŭ urmăresce.

Totŭ cu acéstă ocasiune, comitetulŭ reuniunei de cântărĭ și musică a plugarilorŭ rom. din Câmpenĭ aduce adênca sa mulțumită membrilorŭ fostei reuniunĭ musicale din Câmpenĭ (din 1879—80) și anume: D-lui Iuliu Hochmanŭ, cancelistŭ reg. în pensiune, d-lui Sigmundŭ Löwy neguțătorŭ, d-lui N. Corcheșŭ, d-lui I. Motora și d-nei vĕduve Maria Palade n. Corcheșŭ, toțĭ din Câmpenĭ. Apoi d-lui Mathias Hirsch neguțătorŭ în Brașovŭ, d-lui Stefanŭ Roșca notarŭ cercualŭ și d-lui Rudolfŭ Löwy neguțatorŭ în Albacŭ pentru donațiunea marinimósă ce au făcut'o reuniunei nóstre prin conclusulŭ luatŭ în ședința din 30 Aprilie a. c. donându-ne: unŭ violonŭ în prețŭ de 64 fl., unŭ violoncelŭ în prețŭ de 25 fl. și o violă în prețŭ de 12 fl. La olaltă în sumă de 101 fl. v. a.

Priméscă decĭ susŭ amintiții d-nĭ membri ai fostei reuniunĭ musicale adênca mulțămită a reuniunei întregĭ pentru marinimósa donațiune făcută.

Totodată ne luămŭ voiă a le aduce la cunoscință cumcă, conformŭ conclusului de dto 30 Aprilie, toțĭ P. T. Domnĭ membri ai fostei reuniunĭ musicale suntŭ indușĭ în lista membrilorŭ reuniunei nóstre ca membri fundatorĭ.

Din ședința comitetului reuniunei de cântărĭ și musică a plugarilorŭ românĭ din Câmpenĭ, ținută la 22 Maiu 1888 st. n.

Ioanŭ Motora preș. **Nicolau Corcheșiu** v.-preș. și dirigintele reuniunei.

Intêmplărĭ diferite.

Trădatŭ de albine. Locuitorului Georgiu Tidu din Bungardŭ 'i s'au furatŭ 3 coșnițe de stupĭ în valóre de 90 fl. Hoții au fostŭ mai multŭ timpŭ urmăriți, dér fără succesŭ. Odată însĕ se luă de veste, că fața unui feciorŭ din comună e fórte umflată și pare ca și cum ar fi fostŭ mușcatŭ de albine. Fŭ trasŭ în cercetare ca suspectŭ și se descoperi în urma acésta, că în adevĕrŭ élŭ este hoțulŭ și că umflătura proveni în urma mușcăturei ce-o suferì din partea albinelorŭ când a furatŭ stupii.

Focŭ. In o pădure aparținĕtóre comunei Săsciorŭ de lângă Sibiiu au arsŭ 175 stânjinĭ pătrațĭ de pădure. Mare parte din arborii arșĭ s'au nimicitŭ cu totulŭ. Causa focului nu e cunoscută.

Solemnă primire. Ludovicŭ Toth dela Alamorŭ va fi cercetatŭ multe cârciume în viéța lui, dér de-o primire așa de „solemnă“, ca ceea ce a avut'o dilele trecute în cârciuma pădurarului Ilie Olarŭ din Lamneșŭ, de sigurŭ până acum nu s'a „bucuratŭ.“ Abia întrà în cârciumă, și — după cum se scrie din acele părțĭ foilor unguresci — cârciumarul cu nevastă-sa împreună, sări asupra lor și le luà cei 18 fl. ce-i aveau în buzunarŭ. Intru amintirea acestorŭ óspețĭ „bineveniți,“ cârciumarulŭ își mai permise luxulŭ de a le lua și unŭ inelŭ de aurŭ, póte cu scopulŭ ca sĕ și-lŭ țină de suvenire. In semnŭ de „recunoscință,“ cârciumarulŭ le deschise după acésta ușa și-i aruncà afară. Toth s'a cam supĕratŭ și începù sĕ strige după ajutorŭ. La strigătulŭ lui se și ivì unŭ omŭ, dér fiindŭ că cârciumarulŭ îi intémpinà cu furca de fierŭ, amêndoi o luară la sănĕtósa. — Décă toțĭ cârciumarii ar fi așa de primitorĭ, cine scie, póte n'ar mai trece atâtea moșii în mânile Evreilorŭ și multe vieți arŭ rĕmâne neînveninate de vinarsulŭ falsificatŭ. Toth însĕ nu vré sĕ scie de acestea și pe cârciumarulŭ l'a datŭ pe mâna tribunalului.

Omorŭ barbarŭ. Decurênd s'a gasitŭ în Pesta pe stradă unŭ cadavru de băiatŭ micŭ. La secțarea lui s'a constatŭ, că a fostŭ născutŭ viu. Instrumentulŭ prin care i s'a despărțitŭ capulŭ și membrele de corpŭ a fostŭ unŭ cuțitŭ ascuțitŭ, cu tăișŭ latŭ, probabilŭ unŭ cuțitŭ de bucătăriă. Tăierea membrelorŭ a fostŭ făcută în chipulŭ cum trânșezĭ galițele, de unde se deduce, că asasina trebue sĕ fiă o bucătărésă. Capulŭ băiétului se găsise pachetatŭ într'unŭ diarŭ. Poliția face toțĭ pașii pentru a pune mâna pe ucigașă.

Literatură.

„Familia“, diarŭ beletristicŭ-literarŭ, apare odată pe sĕptĕmână în Oradea-mare și costă 10 fl. pe anŭ. Redactorŭ: *Iosifŭ Vulcanŭ.* Fóia acésta, care totdéuna a apărutŭ cu cea mai mare regularitate în fiă-care Duminecă, pusese în mare nedumerire pe cetitorii sĕi prin împrejurarea esceptională, că în două Dumineci după olaltă n'a apărutŭ. Numĕrulŭ mai nou însĕ, dela 15 (27) Maiu, esplică causa neaparițiunei diarului prin împrejurarea, că d-lŭ Iosifŭ Vulcanŭ a zăcutŭ greu bolnavŭ în comitatulŭ Aradului. Ne bucurămŭ de reînsănĕtoșarea d-lui Vulcanŭ, care promite cetitorilorŭ sĕi, că numerile neapĕrate din fóia sa le va înlocui prin suplemente. Unulŭ din acestĕ suplemente este adausŭ la numĕrulŭ de fațǎ, care are următorulŭ sumarŭ:

Remușcarea, novelă (fine), de Const. Drăgulinescu. In pădure (poesiă), de Tr. H. Popŭ. Masagiulŭ în timpurile vechĭ și noi, de Dr. G. Crainiceanu. Sonetŭ prelucratŭ de Ionŭ Bocanicĭ. Nunta lui Figaro (comediă în 5 acte), prelucratŭ de N. A. Bogdanŭ. Grivița, de T. C. Văcărescu. Poesii poporale, culese de Anania S. Hodoșŭ. Cronica vienesă. Bună dimineța, ilustrațiune. Bonbóne. Literatură și arte. Teatru și musică. Ce e nou? Felurimĭ etc.

Preotulŭ românŭ, diarŭ bisericescŭ, scolasticŭ și literarŭ. Anulŭ XIV. Apare în Gherla odată pe lună în broșurĭ de câte $2^1/_2$—$3^1/_2$ cóle și costă pe anŭ 4 fl. Proprietarŭ, Redactorŭ și Editorŭ: *Nicolae F. Negruțiu.* — Nr. 6 de pe Iunie cuprinde: Dumnedeésca liturgiă a S.-lui Ioanŭ Chrysostomŭ (studiu ritualŭ), de I. Boroșŭ. Predică pe Dumineca S.-lui Toma; Predică pe Dumineca Mironosițelorŭ; Predică pe Dumineca Samarinenei; tóte trei predicele suntŭ lucrate de Basiliu Rațŭ, vicarulŭ Făgărașului. Din confesiunile sĕu mărturisirile S.-tului Augustinŭ, de V. Gr. Borgovanu. Despre lucrarea pământului, de I. Georgescu.

Logodnă și cununiĭ.

D-ra Maria I. *Martinovicĭ* și d-lŭ George C. *Gaertner* — fidanțațĭ.

D-lŭ Dr. Andreiu *Monda* și d-ra Rafila *Șandorŭ* își vorŭ serba cununia lorŭ în diua de 3 Iunie n. c. în biserica gr. or. din M.-Cueșdiu.

D-lŭ Nicolae I. *Moșiu* și d-ra Elena Ioanŭ *Peligradŭ* se vorŭ cununa Duminecă, în 22 Maiu v. c. în biserica S. Niculae din Prundŭ în Brașovŭ.

Felicitările nóstre!

DIVERSE.

Șcóla pentru diariștĭ. Este unŭ anŭ de dile de când se înființase în Londra o șcólă pentru diariștĭ. Proprietarulŭ și conducĕtorulŭ acestei șcóle este englesulŭ David Anderson, care pe terenulŭ publicității are o praxă de 30 de anĭ. Metodulŭ propunerei sale este următorulŭ; Presupune că este redactorulŭ unui mare diarŭ cuotidianŭ, ér pe elevii sĕi îi privesce ca pe totŭ atâțĭ colaboratorĭ ai sĕi. Diminéța la 10 óre merge în biurou, frundăresce diarele și corespondențele mai nouĕ în presența elevilorŭ sĕi; la órele 11 trămite pe unulŭ dintre elevĭ sĕ asiste la eserciţiulŭ militarŭ alŭ cutărei trupe, îndatorându-lŭ, ca despre cele vĕdute până la órele 2 după amédŭ sĕ-i dea unŭ raportŭ de 500 de cuvinte. Pe alŭ doilea elevŭ îlŭ trămite la o esposițiă de tablourĭ, pe alŭ 3-lea la teatru, pe alŭ 4-lea la concertŭ, pe alŭ 5-lea la cutare meetingŭ sĕu altŭ soiu de întrunire publică; fiă-care dintre acești elevĭ este îndatoratŭ ca în anumitŭ timpŭ sĕ facă unŭ raportŭ de atâtea și atâtea cuvinte. In timpulŭ acesta pe elevii rĕmașĭ acasă îi întreține cu alte eserciții strictŭ diaristice: unora le dă anumite notițe de câte 5—6 rêndurĭ, cu însărcinarea, ca într'unŭ timpŭ determinatŭ sĕ scrie din alte articule în mărime de câte una, două, orĭ și mai multe colóne de diarŭ; altora din contră le dă anumite articule marĭ cu însărcinarea ca din ele sĕ facă alte articule micĭ, orĭ și numai nisce notițe de 3—4 rêndurĭ, însĕ așa, ca în aceste rêndurĭ sĕ se cuprindă esența articulului. Afară de acésta Anderson instruéză pe elevii sĕi în tóte obiectele relative la pressă: de ce isvóre are sĕ se folosĕscă diaristulŭ, cum au sĕ tracteze cu legea de pressă, cu poliția etc. Alta este instrucțiunea ce se dă diariștilorŭ menițĭ pentru scrierea articulelorŭ de fondŭ, alta aceea pentru raportorĭ și alta pentru foiletoniștĭ ect. Comună instrucțiune lĭ-se dă numai în privința atitudinei ce au s'o observe colaboratorii unui diarŭ împreună: cum au sĕ observe în diferitele lorŭ soiurĭ de scriere acelașŭ principiu comunŭ alŭ diarului, cum au sĕ se orienteze colaboratorii unui diarŭ după ideile șefului lorŭ și ce manieră are sĕ observe șefulŭ față cu colaboratorii sĕi etc. — Intre elevii lui Anderson se află mai mulțĭ universitarĭ, între carĭ și fiiulŭ unui lordŭ. Pentru instrucțiune se plătesce pe anŭ 1200 fl. Unŭ anŭ, dice Anderson, este de ajunsŭ pentru-ca din câte 6 învĕțăcei ai sĕi celŭ puținŭ 5 sĕ pótă conta ca diariștĭ la o léfă de 300—600 fl. pe lună.

Rubine artificiale. In Parisŭ a ținutŭ, unŭ domnŭ, Fremy o disertațiune despre prepararea artificială a rubinelorŭ și a arătatŭ productele fabricate după procederea lui. Invențiunea D-lui Fremy este în stare sĕ devaloreze acéstă pétră scumpă, până acum atâtŭ de prețiósă, căcĭ rubinele lui artificiale produse prin cristalisațiune au tóte proprietățile rubinelorŭ veritabile: colórea, foculŭ și tăria lorŭ. Incă înainte cu 12 anĭ născocise D-lŭ Fremy o procedură, prin care producea cristale care semănau fórte multŭ cu rubinele. In anulŭ din urmă a făcutŭ însĕ esperințe nouĕ și după multă ostenélă și studii îndelungate a reușitŭ a produce cristale care au pe lângă celelalte proprietățĭ și structura cristalină întocmai ca rubinele veritabile.

IACOBŬ BOLOGA,

consilierŭ aulicŭ transilv. reg. în pens., Cavalerŭ alŭ ordului Coróna de ferŭ cl. III., vicepreședinte alŭ Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ, președinte alŭ Direcțiunei institutului de creditŭ și de economii „Albina“, membru alŭ sinodului archidiecesanŭ gr.-or. și fiscalŭ alŭ consistoriului metropolitanŭ gr.-or., membru alesŭ alŭ representanței Comitatului și orașului Sibiiu, precum și alŭ fundațiunei fericitului „Gozsdu“, membru alŭ Direcțiunei băncei generale de asigurare „Transilvania“, membru onorariu alŭ societății geografice din Bucuresci etc. etc.

în etate de 70 anĭ, după scurte suferințe, astădĭ la $^1/_2$8 óre diminéța șĭ-a datŭ nobilulŭ sufletŭ în mânile Creatoriului.

Remășițele pământescĭ ale scumpului decedatŭ se vorŭ transporta Vinerĭ în 20 Maiu (1 Iuniu) la 3 óre după amédŭ din locuința strada Cisnădiei Nr. 7 în cimiterulŭ gr. or. dela Pórta turnului spre repausŭ eternŭ.

Subscrisii aducŭ acésta jalnică și durerósă scire la cunoscința tuturorŭ consângenilorŭ, amicilorŭ și cunoscuțilorŭ.

Sibiiu, în 18(30) Maiu 1888.

Valeriu Bologa, Anna Moga násc. *Bologa, Maria Dima* násc. *Bologa*, ca fii. *Dr. Ioanŭ Moga, George Dima*, ca ginerĭ. *Alecsandrina, Eugenia, Aurelia, Anicuța, Ionelŭ* și *Cornelia Moga; Măriόra* și *Ionelŭ Dima*, ca nepoțĭ. *Ioanŭ Hannia, Ioanŭ Bădilă, Ioana Bădilă*, ca cumnațĭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 31 Maiu st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.46	Vênd.	8.48
Argintŭ românescŭ .	„	8.40	„	8.44
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.02	„	10.04
Lire turcescĭ	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.89	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	105.—	„	106.—
Discontulŭ		6½—8 pe anŭ.		

Cursulŭ la bursa de Viena

din 30 Maiu st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	97.08
Renta de hârtiă 5%	85.30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	150.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	95.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	114.05
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.20
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguresŭ	99.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	122.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123.—
Renta de hârtiă austriacă	78.45
Renta de argintŭ austriacă	80.25
Renta de aurŭ austriacă	109.60
Losurĭ din 1860	135.25
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	866.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	280.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	271.80
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	10.03½
Mărcĭ 100 împ. germane	62.10
Londra 10 Livres sterlinge	126.70

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 18 Maiu st. v. 1888.

	Cump.	vend.
Renta română 5%	90—	91.¼
Renta rom. amort. 5% . . .	91.—	92.½
Renta convert. 6%	90.—	90.¾
Impr. oraș. Buc. 20 fr. . .	35.—	38.—
Credit fonc. rural 7% . . .	105.—	106.—
„ „ „ 5% . . .	89.¾	70.¼
„ „ urban 7% . . .	107.—	107.¾
„ „ „ 6% . . .	98.—	99.—
„ „ „ 5% . . .	85.½	86.—
Banca naț. a Rom. 500 Lei. .	945.—	760.—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . . .	220.—	225.—
Ac. de asig. Națională . . .	—.—	—.—
Aurŭ contra bilete de bancă .	15.¾	16 —
Bancnote austr. contra aurŭ. .	2.—	2.2—
Aurŭ contra argintŭ sĕu bilete	16.—	16.¾
Florinŭ valóre austriacă . . .	2.01	2.

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Nicĭ cisălițǎ*) cu hreanŭ
Nu se pomenea suhan.**)
Haida, hai, nu te lenì
C'acolo bine țĭ-a fi,
Că țîmbulașii țîmbuléză,
Ceterile se 'ncordeazǎ,
Unde-o audĭ nu poțĭ sĕ stai,
Fără-țĭ cautǎ sĕ sai
Și din pintenĭ se plesnescĭ,
Și care nu potŭ plesnì
Măcarŭ mișcă umerii.
Babe slabe cântă horĭ,
Mute próste portă florĭ;
De nu sciu cuvintele,
Măcarŭ mișca buzele
Eră fetele feciόre
Jócă jocurĭ din piciόre
Și se 'nvêrtescŭ după sóre.

Legendă.

Cruce 'n casă, cruce-'n masă,
Că nu-i casă, că-i cetate
Cu ușile 'nferecate,
Cu ferestrile 'ndiuate, —
Șede Mnin cu Vertolomnin;
De mĕ străjuesce
Din meadă-nópte
Pănă'n cântătorĭ,
Din cântătorĭ,
Pănă'n rĕsărita sorelui,
Din rĕsărita sórelui
Se facŭ două luminele:
Una se rugă lui Dumnedeu,
Pentru sufletelulŭ meu,
Și de diua și de nópte,
Pănă'n ceasu celŭ de mórte.
Cruce sfântă adormi-mĕ,
Angerŭ bunŭ deștéptă-mĕ.
Susŭ în naltulŭ cerului
E o besericǎ albă.
In biserică cine șede?
Luca vangelescŭ*)
Ține mâna dreptă,
Ține-o carte albă.
Ține mâna stângă
Ține-o carte sfântă.
Cum cetea, așa grăia:
Audițĭ voi sfințĭ,
Precum ațĭ auditŭ,
De domnulŭ Christosŭ:
Rĕstignitu-l'o,
Trei cuie de ferŭ bătutui-o,
Trei picurĭ de sânge picuratu-i-o,
In păharŭ sprijinitu-i-o,
In obrazĭ isbitu-i-o.
Șede sfântulŭ Nechita,
Cu cămașă scurtă,
Cu sabia smultă (scósă).
Când în carte căuta
Lacrimele își vĕrsa,
Mere de aurŭ se făceau.
Angerii le strîngeau
La Dumnedeu 'n ceriu le suiau.

*) póme cópte, forte și mestecate în zama lorŭ.

**) suhan = nicĭ-odată.

*) evangelistulŭ Luca.

Nr. 1349—1887. 72,3—3

PUBLICAȚIUNE.

Din partea subscrisei primării comunale se aduce la cunoscință publică cumcă pe basa ordinațiunei Inaltului ministeriu regiu ungaricŭ de industriă, comerciu și agricultură din 4 Septemvre 1885 Nr. 46,379 se va ținea *Marțĭ în 26 Iuniu a. c. la 10 óre a. m.* în cancelaria notariatului din Branulŭ superiorŭ licitațiune publică spre vênḑarea de 5000 metri cubicĭ lemne de bradŭ și molivŭ din pădurea comunală *Zsigara* apte pentru construcțiă plus oferintelui spre esplotare în terminŭ de 4 anĭ următorĭ, pe lângă observarea planului de esplótare și plătirea prețului de cumpărare în rate anuală anticipative.

Oferte confecționate după prescrise și provĕḑute cu vadiulŭ recerutŭ, apoi cu timbru de 50 cr. încă se vorŭ primi până la ora în care se începe licitațiunea verbală.

Prețulŭ strigărei s'a statoritŭ peste totŭ cu 4000 fl. și amatorii de cumpărare au a depune înainte de începerea licitațiunei unŭ vadiu de 10%.

Condițiunile de vênḑare se potŭ vedea în cancelaria notariatului cercualŭ din Branulŭ superiorŭ în órele oficióse în tóte ḑilele.

Se observă, că transportarea lemnelorŭ se póte efeptui atâtŭ cu carulŭ, câtŭ și prin plutire pe apă.

Sirnia, în 21 Maiu 1888. Primăria comunei

Nicolae Frunteșiu, primarŭ. **Rațŭ,** notarŭ.

Sz. 2563—1888 p. 70,3—3

Hirdetmény.

A brassói kir. törvényszék részéről közhirré tétetik: hogy Königes János és társai brassói földbirtokosoknak, Brassó szab. kir. város közönsége összes birtokosai ellen, határtagositas iránt benyujtatt keresete folytán, a megengedhetöség feletti tárgyalás 1888-ik évi Iulius hó 19-ik napjának délelötti 10 orájára Brassó városában a város házához tüzetett ki melyre az összes érdekeltek az 1880 évi Augustus 23-án 2364 sz. a. kibocsátott birtok rende utasitas 36-ik §-ában irt jogkövetkezmények terhe alatt, azon megjegyzéssel idéztetnek hogy a tagasitási kereset egy példánya a városi tanácsnál vagy a kir. törvényszéknél a hivatalos orák alatt betekinthetö.

Brassó, 1888 Majus 22-én. *A kir. törvszék ülésεből.*

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de améḑĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după améḑĭ.